

Besant-dag op 1 oktober

De wet van opoffering **Annie Besant**

Annie Besant (1847-1933) was een sociaal en politiek hervormer, strijdbaar als activiste voor vrouwenrechten, schrijfster, uitzonderlijk spreekster, van 1907 tot 1933 de tweede International President van de Theosophical Society (Adyar) en oprichtster van de Theosophical Order of Service.

Inleiding

Binnen de Theosophical Society Adyar (TS) is 1 oktober een belangrijke dag, want op deze 'Besant-dag' wordt teruggekeken naar het leven van deze bijzondere vrouw die zoveel heeft betekend, onder andere voor de vrouwenrechten in India, en voor de TS. Bijeenkomsten van de TS worden vaak geopend en gesloten met haar 'Aanroep tot Eenheid' of 'Universal Mantram': *O, verborgen leven, trillend in elk atoom...* Annie Besant wordt wel 'The Diamond Soul' genoemd. Op het Internationaal Theosofisch Centrum in Naarden ligt in de 'Garden of Remembrance' een gedeelte van haar as, bij de gedenksteen met daarop vermeld haar geuzenaam: 'Warrior'.

De wetten van het hogere leven

Haar boek *The Laws of the Higher Life* (TPH, 1903) bevat lezingen van de jaarlijkse conventie van de Indiase afdeling van de TS in Varanasi, India. Hieronder volgt een gedeelte uit het laatste hoofdstuk.

Zij die verschillen onderscheiden gaan van dood tot dood, zo vermelden de heilige Hindoe-geschriften, de Suti. De mens die verschillen ziet is in werkelijkheid voortdurend aan het sterven, want hij leeft in de vorm die ieder moment bederft en daarom de dood is. Hij leeft niet in de geest, die leven is.

Precies in de verhouding dat u en ik, mijn broeders en zusters, de verschillen tussen elkaar niet erkennen, maar de eenheid van alle leven ervaren en weten dat dat leven gemeenschappelijk is voor iedereen; weten dat niemand het recht heeft om op te scheppen over zijn deel, of er trots op te zijn dat dat anders is dan het deel van een ander, precies in die verhouding en evenredig daarmee zullen wij een spiritueel leven leiden. Dat is het laatste, ultieme woord van wijsheid, naar het schijnt, dat wijze mannen en vrouwen ons geleerd hebben. Niets dat minder is dan dit ideaal kan wijsheid of waarlijk leven genoemd worden.

O, als ik u toch maar één kort ogenblik, door de vaardigheid van mijn tong of de hartstocht van mijn bewogenheid één glanspuntje kon tonen van de vage glimp die ik door de gratie van de meesters heb mogen opvangen van de glorie en de schoonheid van het leven dat geen verschil kent en geen afgescheidenheid ziet, dan zou de betovering van die heerlijkheid uw harten zo veroveren, dat alle schoonheid van de aarde slechts lelijkheid zou lijken, al het goud van de aarde slechts afval, alle aardse schatten slechts stof langs de weg, in vergelijking met die niet uit te drukken vreugde van het leven dat zichzelf kent als één.

Het is moeilijk om dit vast te houden, zelfs wanneer men het echt ervaren heeft, te midden van de afgescheiden levens van mensen, te midden van de schone schijn van de zintuigen en de misleidingen van het denkvermogen. Het eenmaal gezien te hebben, al was het maar een ogenblik, dat verandert de hele wereld. Als dan óók nog de grootse verhevenheid of majesteit van het Zelf is waargenomen, dan lijkt geen ander leven het waard om geleefd te worden.

Hoe kunnen wij dit verwerklijken, hoe kunnen wij ons dit eigen maken, deze prachtige erkenning van het leven voorbij alle levens, van het Zelf voorbij alle zelden? Alleen door dagelijkse handelingen van verzaking, afstand doen van het niet essentiële, in de kleine dingen van het leven. Dat kan door te leren om in elke gedachte, in elk woord en in elke handeling de eenheid van leven in de praktijk te brengen en lief te hebben. Het gaat duidelijk niet alleen om het verwoorden, maar om het bij iedere gelegenheid in praktijk te brengen, door anderen voorop en onszelf als laatste te stellen, door altijd de noden van anderen te zien en te trachten deze te verhelpen, door te leren onverschillig te blijven voor de eisen van onze eigen lagere aard, door te weigeren daarnaar te luisteren. Ik ken geen andere manier dan dit nederige, geduldige en aanhoudende streven, uur na uur, dag na dag, jaar na jaar, totdat uiteindelijk de bergtoppen bedwongen zijn.

Wij praten over afstand doen, 'de grote verzaking'. Wij spreken over hen, voor wiens voeten wij buigen als zij die 'de grote verzaking waargemaakt hebben'. Denk en droom echter maar niet dat zij hun verzaking pas bereikten toen zij, staande op de drempel van nirvana het snikken van de wereld in doodsnood hoorden, en toen nog eens teruggingen om te helpen. Het was namelijk niet op dat moment dat de ware, de grote verzaking bereikt werd. Zij bereikten deze keer op keer, in de honderden levens die achter hen liggen. Zij bereikten dit door de voortdurende beoefening van de kleine verzakingen van het leven, door voortdurend medegevoel, door dagelijkse opofferingen in het gewone menselijke leven. Zij bereikten dit dus niet in dat laatste uur toen zij op de drempel van nirvana stonden, maar in de loop van vele levens van opoffering. Op een gegeven moment werd de wet van offering dusdanig de wet van hun wezen, dat er op het laatste moment niets meer restte om te doen toen de keuze aan hen was, behalve in het logboek van het universum de ontelbare verzakingen uit het verleden te registreren.

U en ik, mijn broeders en zusters, kunnen, als wij dat willen, vandaag een begin maken met de grote verzaking. Als wij er nu in ons gewone dagelijkse leven niet aan beginnen, gedurende ieder uur van onze omgang met onze medemensen,

wees er dan van verzekerd dat wij dat zeker niet zullen kunnen wanneer wij op de bergtop staan. Het gaat om de dagelijkse gewoonte van opoffering, de gewoonte om bedachtzaam te werk te gaan, de gewoonte om altijd te geven en niet te nemen. Alleen op die manier leren we datgene te bereiken wat de uiterlijke wereld 'de grote verzaking' noemt. Wij zijn over het algemeen dromers die denken aan grote daden van heldendom en aan hevige beproevingen; wij veronderstellen dat het leven van discipelschap bestaat uit enorme bezoeken waarop de discipel zich voorbereidt en waar hij naartoe marcheert met een open vizier, en dat die discipel dan door slechts één opperste inspanning, door één dappere worsteling, zijn overwinningskroon verwerft!

Broeders en zusters, dat is dus niet het geval. Het leven van de discipel is één lange reeks van kleine verzakingen, één lange rij van dagelijkse opofferingen, één voortdurend sterven in de tijd, opdat het hogere eeuwig zal leven. Het is niet een enkele daad die de wereld in verbazing brengt en een persoon tot een ware discipel maakt. In een dergelijk geval zouden helden of martelaars grootser zijn dan de discipel! Het leven van de discipel wordt geleefd in de thuissituatie, in de stad, op kantoor, op de markt, ja, midden in het gewone leven. Iemand die het ware leven van opoffering leidt heeft dat zelf niet eens in de gaten. Het wordt zo'n gewoonte dat er geen inspanning voor nodig is, en is iets vanzelfsprekends geworden. Als wij een dergelijk leven van opoffering leven, als wij zo'n leven van verzaking leven, als wij, dagelijks en stug volhoudend, onszelf geven voor anderen, dan vinden wij onszelf op een dag terug op de top van de berg en ontdekken wij dat wij de grote verzaking bereikt hebben, zonder zelfs maar te denken dat er een andere manier van handelen mogelijk was...

VREDE AAN ALLE WEZENS

Uit: *The Theosophist* van augustus 2008

Vertaling: A.M. Iken

